

Spis treści

Wykaz skrótów	11
--------------------------------	----

Piotr Masiukiewicz

Przedmowa Wprowadzenie do problematyki kryzysów w bankach . . .	13
--	----

Włodzimierz Szpringer

1 Kryzysy a pomoc publiczna dla banków w Unii Europejskiej	25
1.1 Specyfika pomocy publicznej dla banków	25
1.1.1 Przyczyny kryzysów bankowych	25
1.1.2 Plany ratunkowe, fundusze stabilizacyjne i pomoc publiczna	27
1.1.3 Formy pomocy publicznej dla banków	28
1.1.4 Specyfika banków jako adresatów pomocy publicznej	30
1.2 Pomoc publiczna na rzecz Westdeutsche Landesbank – przykład niemiecki	32
1.2.1 Wprowadzenie	32
1.2.2 Postępowanie Komisji Europejskiej przeciwko WestLB	35
1.3 Pomoc publiczna na rzecz banków francuskich	37
1.3.1 Crédit Lyonnais	37
1.3.2 Crédit Foncier de France	38
1.3.3 Crédit Agricole	40
1.3.4 Société Marseillaise de Crédit	42
1.3.5 Société de Banque Occidentale	45
1.3.6 GAN Group	47
1.4 Wnioski	48

Daniel Wrzesiński

2 Banco Ambrosiano – spektakularna upadłość	53
2.1 Geneza Banco Ambrosiano	53
2.2 Roberto Calvi – bankier i malwersant	55
2.3 Ekonomiczny aspekt bankructwa banku	57
2.4 Podsumowanie	60

Stefan Jerzak

3 Pranie pieniędzy i upadłość Bank of Credit and Commerce

International	63
3.1 Historia powstania i rozwój działalności BCCI	63
3.2 Działalność filantropijna banku	68
3.3 Malwersacje w zakresie operacji bankowych	68
3.4 Zamknięcie działalności BCCI	69
3.5 Podsumowanie	72

Piotr Masiukiewicz

4 Transakcje futures przyczyną bankructwa Barings Banku 75

4.1 Przedmiot działalności grupy bankowej	75
4.2 Ryzyko i tajne konto	79
4.3 Odpowiedzialność zarządu i audytu wewnętrznego	84
4.4 Błędy audytu, nadzoru i banku centralnego	88
4.5 Wnioski z bankructwa Baringsa	91

Katarzyna Majchrzak

5 Błędy w nadzorze korporacyjnym w banku Société Générale 95

5.1 Jérôme Kerviel – kreatywny makler	96
5.2 Société Générale – lider w handlu derywatami	97
5.3 Istota działania przestępczego	99
5.4 Wyniki śledztwa	104
5.5 Raport końcowy i bilans strat – pytania i wątpliwości	104
5.6 Rola właścicieli a nadzór korporacyjny we Francji i w Société Générale	106
5.7 Podsumowanie	109

Piotr Masiukiewicz, Włodzimierz Szpringer

6 Zbyt duży, by upaść – Wachovia Bank 111

6.1. Uwarunkowania kryzysowe banku	111
6.2. Potencjał banku	113
6.3 Przyczyny kryzysu	116
6.4. Zbyt duży, by upaść	118
6.5 Podsumowanie – ważni interesariusze	121

Piotr Masiukiewicz

7 Public relations a bankructwo banku inwestycyjnego Bear Stearns . . .	123
7.1 Zakres działalności banku	123
7.2 Narastanie kryzysu i odpowiedzialność mediów	128
7.3 Motywacje do podejmowania nadmiernego ryzyka	133
7.4 Przejęcie banku. Początek procesów karnych	135
7.5 W poszukiwaniu przyczyn bankructwa	138

Piotr Masiukiewicz

8 Klasyczny run na kasy w banku hipotecznym Northern Rock	143
8.1 Wysoka dynamika rozwoju	143
8.2 Run na kasy banku	149
8.3 Spóźniona pomoc państwa	152
8.4 Obecne problemy i brak jasnej perspektywy	154
8.5 Lekcja dla instytucji państwowych	159

Michał Banajski

9 Upadłość banku inwestycyjnego Lehman Brothers	161
9.1 Historia Lehman Brothers	161
9.2 Upadek banku i jego konsekwencje	166
9.3 Przyczyny upadłości Lehman Brothers	173
9.4 Uwagi końcowe	177

Przemysław Bondarowski

10 Fortis – jak kupić zarażenie kryzysem	183
10.1 Powstanie banku i zakres działania – stan przed kryzysem	183
10.2 Analiza bilansu oraz rachunku zysków i strat za lata 2004–2006	186
10.3 Zakres działalności biznesowej grupy Fortis przed kryzysem	189
10.3.1 Bankowość detaliczna	190
10.3.2 Bankowość skierowana do obsługi klientów korporacyjnych oraz instytucji	192
10.3.3 Pion działalności private banking i asset management	193
10.3.4 Pion działalności ubezpieczeniowej Fortisu w Belgii	193
10.3.5 Pion działalności ubezpieczeniowej Fortisu w Holandii	194
10.3.6 Międzynarodowa działalność ubezpieczeniowa Fortisu	195
10.4 Narastanie kryzysu w banku	197
10.4.1 Czynniki krytyczne bankructwa	197

10.4.2 Narastanie kryzysu w Fortisie w 2008 roku	199
10.5 Próby ratowania banku – interwencja rządów	200
10.6 Sytuacja grupy Fortis po kryzysie	207
10.6.1 Analiza bilansu	207
10.6.2 Analiza rachunku zysków i start za lata 2007–2008	209
10.6.3 Aktualna struktura organizacyjna	210
10.7 Podsumowanie	211

Maciej Jerzy Piotrkowski

11 Zaufanie banków a upadłość funduszu Bernarda Madoffa	213
11.1 Charakterystyka właściciela oraz formy działalności funduszu BMF	213
11.2 Ważniejsi klienci i wielkość zainwestowanego kapitału w fundusz	217
11.2.1 Klienci indywidualni inwestujący bezpośrednio lub pośredniczący w transakcji w funduszach hedgingowych	217
11.2.2 Banki, w tym fundusze zarządzane przez banki	218
11.2.3 Celebrities i klienci indywidualni	219
11.3 Wczesne sygnały ostrzegawcze	220
11.4 Odpowiedzialność karna a możliwość odzyskania powierzonych środków	222
11.5 Roszczenia klientów indywidualnych wobec strat poniesionych w wyniku inwestycji w fundusz BMF	224
11.6 Wpływ upadłości funduszu na polski rynek inwestycyjny oraz banki działające w Polsce	228
11.7 Pozafinansowe skutki upadku funduszu BMF	229
11.7.1 Konsekwencje dla najbliższej rodziny i współpracowników Bernarda Madoffa	229
11.7.2 Społeczne konsekwencje upadku funduszu BMF	231
11.8 Podsumowanie	231

Lech Kurkliński

12 Bankowość islandzka – bankructwo systemu?	233
12.1 Geneza kryzysu	233
12.1.1 Landsbanki	236
12.1.2 Kaupthing Bank	240
12.1.3 Glitnir Bank	244
12.2 Dramatyczne wydarzenia na jesieni 2008 roku	250
12.3 Skutki makroekonomiczne i polityczne kryzysu	259

12.3.1 Uwarunkowania gospodarcze	259
12.3.2 Uwarunkowania polityczne	267
12.4 Podsumowanie	269
<i>dr Paweł Dec</i>	
13 Galleon – koniec wielkiego handlu informacją	271
13.1 Insider trading	272
13.2 Założyciel Galleon Group	272
13.3 Afera i jej rozwój	274
13.4 Główni podejrzani w aferze	277
13.5 Śledztwo i pierwsze akty oskarżenia	280
13.6 Zakończenie	285
Summary International Banking Bankruptcy and Scandals	287
Noty o autorach	291